

Beslut om betydande miljöpåverkan Detaljplan för fastigheterna Enigheten 25 och 26 m.fl. i stadsdelen Mariehäll i Stockholm, Dp 2020-09402

Markeringen anger planområdets läge i stadsdelen

Beslut

Stadsbyggnadskontoret beslutar att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras. Bedömningen baseras på kriterier i miljöbedömningsfördordningen 5§ och 10-13§§.

Inför att planarbetet påbörjades begärdes underlag till undersökningen om betydande miljöpåverkan från Stadsmuseet, miljöförvaltningen och Storstockholms brandförsvaret. Dessa tillsammans med de utredningar som tagits fram, och de synpunkter som kommit in under planprocessen ligger till grund för stadsbyggnadskontorets bedömning.

Inför att beslutet om undersökning av betydande miljöpåverkan ska fattas har ytterligare underlag begärts, in då detaljplanen klassas som ett sådant MKB-projekt som avses i 4 kap. 34 § PBL. Varken miljöförvaltningen, Stadsmuseet eller Storstockholms brandförsvaret har haft något ytterligare att tillägga i ärendet.

De huvudsakliga värden som bedömts under planprocessen kopplat till planens genomförande redovisas nedan. Ingen av nedanstående värden har bedömts utgöra grund för betydande miljöpåverkan.

Sammantaget bedöms den planerade markanvändningen inte medföra betydande påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

Inom planområdet finns 16 naturvärdesträd och 22 potentiella naturvärdesträd. Ett fåtal, 5 naturvärdesträd, berörs av kvartersmark Gata och kommer därför behöva avverkas. Resterande träd finns inom ytor som planläggs som Natur vilket ger förutsättningar att bevara träden.

Inom planområdet finns ett Naturvärdesobjekt (påtagligt naturvärde) en talldominerad blandskog i den östra delen. Den föreslås till övervägande del ingå i planområdet med beteckningen NATUR. De arter som bedöms behöva tas bort till följd av plangenomförandet är två mindre almar som står inom eller i direkt anslutning till kvartersmark. Almen är rödlistad (VU-sårbar) på grund av almsjukan.

Tallticka växer på en tall i sydväst och två tallar i nordost inom NATUR. Arten är rödlistad (NT-Nära hotad) främst på grund av habitatförlust (bl.a. på grund av avverkning av gammal tallskog och solitära tallar i stadsmiljö och trädgårdar) En murgröna, sannolikt

planterad som trädgårdsväxt, växer inom kvartersmarken på Hingsten 1 och kommer försvinna. Rödlistade och fridlysta arter har främst identifierats inom den del av Troll-Olaskogen som inte ingår i planförslaget. Två trädrader som klassas som alléer finns inom detaljplanen. En trädrad bestående av äldre hamlade lönnar längs med Tegelbergsvägen och en trädrad längs med Bällstavägen bestående av pelarpopplar. Sammantaget har framtagna naturvärdesbedömning bedömt artvärde och biotopvärde för objektet som lågt. För att kunna genomföra detaljplanen krävs att träden tas ned. En biotopskyddsdispens har beviljats av länsstyrelsen 2023-06-09.

Sammanfattningsvis så kan detaljplanen genomföras med små ingrepp i de naturvärden som finns inom detaljplanen.

I utförd fladdermusinventering, under 2022, påträffades endast en art, Nordfladdermus, som är en nära hotad (NT) art. Aktiviteten var generellt låg. Som hänsynsåtgärd för fladdermössen i området rekommenderas att belysningen inom planområdet planeras med fladdermöss i åtanke. Belysning bör exempelvis undvikas inom naturmarken som bevaras och närliggande belysning bör riktas bort för att minska spilljus till potentiella jaktområden för fladdermöss. Hänsynsåtgärderna säkerställs i genomförandeskedet. Detaljplanen bedöms inte påverka ekologisk funktion för nordfladdermus och riskerar därmed inte att bryta mot artskyddet för fladdermöss.

En fågelinventering utfördes 2023. Cirka 28 olika fågelarter och 40-50 fågelpar dokumenterades med bedömningen att de häckar (möjlig/trolig/säker häckning) samt har revir inom eller i nära anslutning till Enigheten. 11 av arterna faller inom begreppet prioriterade arter (rödlistade arter eller populationsminskning >50 % mellan 1980-2018, bilaga 1 i fågeldirektivet). Dessa är björktrast (NT), fiskmås (NT), gråsparv (50%), grönfink (EN), grönsiska (50%), kråka (NT), stare (VU, 50%), svartvit flugsnappare (NT), tornseglare (EN, 50%), ärtsångare (NT) och östersjötrut (VU).

Planförslaget innebär att det i huvudsak är befintliga hårdgjorda ytor som ianspråkats av kvarters- och gatumark. Dessa ytor är av ingen eller ringa betydelse för fågellivet. De ytor av Troll-Olaskogen som ingår i detaljplanen får beteckningen NATUR, vilket ger möjlighet att bevara och förstärka de naturvärden som är betydelsefulla för fågellivet. Inom Kv. Hingsten har påträffats grönfink och gråsparv som båda är prioriterade arter.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det inte finns risk att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses (gäller samtliga fågelarter i området). Genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka populationerna av förekommande arter. Kontinuerlig ekologisk

funktion för förekommande häckande arter bedöms kvarstå vid genomförande av detaljplanen. Som generell skyddsåtgärd föreslås att inte ta ner träd eller ta bort buskar under fåglarnas häckningsperioder (ca 1/3-30/8).

Detaljplanen bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten och luft.

Utifrån mätning av grundvattennivåer kan det konstateras att projektet inte bedöms påverka grundvattennivån negativt med de planerade grundläggnings- och schaktnivåer som avses.

De kulturhistoriska värden som är kopplade till området rör framför allt den äldre villabebyggelsen i området. Påverkan rörande stadsbilden rör därför framför allt hur den nya bebyggelsen skymmer den äldre villabebyggelsen och gör det svårare att utläsa kulturmiljön i området. Den största förändringen kommer av att byggnaden på Hingsten 1 rivs. Rivning medför att stora negativa konsekvenser uppstår då det innebär att miljöns och objektets karaktärsdrag, identitet samt visuella kvalitet och läsbarhet försämras i stor omfattning. Bostadshuset är uppfört före 1920 och utgör en viktig och karaktäristisk del av den ursprungliga villabebyggelsen i Bällsta villastad. Stadsbyggnadskontorets sammanvägda bedömning och i en avvägning mellan olika intressen står fast vid att det stora behovet av nya bostäder, det aktuella områdets heterogena typologier med ett flertal flerbostadshus både invid Bällstavägen och inne i villaområdet samt det utpekade urbana stråket i översiktsplanen, motiverar ett flerbostadshus längs Bällstavägen och överväger detta enskilda hus kulturhistoriska värde.

Föreslagna bostäder och förskola bedöms kunna utformas så att Trafikbullerförordningens riktvärden klaras.

I området är markbuller från Bromma flygplats den dominerande källan till verksamhetsbuller. Med föreslagna bullerskyddsskärmar kan bullernivåerna förväntas klara riktvärdet för verksamhetsbuller på förskolegården. För bostäder vid Enigheten 25 förväntas riktvärdena kunna klaras oavsett. Söder om Bällstavägen har samtliga lägenheter mot söder, inklusive våning 6 (dock inte de två nedre planen) behov av tätt räcke för att riktvärden enligt Zon A ska klaras vid fasad, vilket regleras på plankartan.

Utförda stabilitetsberäkningar och undersökningar indikerar att det kan finnas ett stabilitetsproblem i en mindre del av planområdet. För att säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs har detta reglerats på plankartan.

Skyfallsutredningen konstaterar att ingen försämring ses utanför planområdet. Däremot är en förutsättning för att reducera risk för översvämning och skador på befintlig bebyggelse att en fördröjning av skyfallsvatten sker inom planområdet. Ytor för fördröjning av skyfallsvatten har därför säkerställts och reglerats i plankartan.

Utifrån det sammanvägda resultatet från utförda undersökningar av markföroreningarna i området, bedöms det inte föreligga några hinder för en framtida exploatering av området, ur föroreningssynpunkt. Saneringen och återställande av mark som krävs för att möjliggöra den nya bebyggelsen bedöms tala emot betydande miljöpåverkan.

Sammanvägd bedömning

Förslaget kräver inga åtgärder utöver normal miljöanpassning. De förändringar som planeras ligger i linje med förväntad stadsutveckling på platsen och medför inga långvariga eller oåterkalleliga skador på miljö eller kulturvärden. Påverkan är av begränsad omfattning och hanteras genom planens bestämmelser. Det bedöms inte uppstå komplexa eller kumulativa effekter som skulle kunna leda till svåröverskådliga konsekvenser.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan och den planerade markanvändningen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

Undersökningssamråd med länsstyrelsen har genomförts.

Länsstyrelsen delar efter kompletterat och justerat detaljplaneförslag kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Karin Norlander

Enhetschef